

2x

2 • 2020
JOULUKUU

Julkaisija:
Kakskertaseura ry

Sisältö

Pääkirjoitus	3
Artukka mieleni maisemassa	5
Myllykylässä tapahtuu	8
Parhaat muistot säilyvät kuvina	14
DISCO -70	20
Väärinymmärryksiä	22
Kakskertaseuran tapahtumia v. 2020	25
Vireillä olevia hankkeita	30
(Ilmoituksia)	
2x-lehden toimitus	40
Liity nyt jäseneksi	41
Kakskertaseura ry ja hallitus – yhteystiedot	42
Kakskertaseuran myyntituotteet	43

Rauhaisaa Joulua ja Onnea Vuodelle 2021!

Toivottaa Kakskertaseura ry ja lehden toimitus

*Kansikuvan on kuvannut Jaana Majatie
ja tämän sivun taustakuvan Pirjo Koskinen.*

Pääkirjoitus

Elämme tällä hetkellä vuoden pimeintä aikaa, pihatyötkin joutuu tekemään lisävalaistuksessa, jos työpäivän jälkeen saa itsensä ulos vietyä. Toki bernilenkki täytyy kuitenkin tehdä illan pimeydessä samoin kuten aamulenkkin. Koiria tämä ei kuitenkaan tunnu haittaavan, yhtä iloisesti sinne lähdetään kuin kesän valoisaan aikaan.

Olemme eläneet tämän vuoden poikkeuksellista aikaa ja tilanne tuntuu vain jatkuvan. Kakskertaseurakin on joutunut perumaan sisätiloissa tapahtuvia yleisötapahtumia. seuran hallitus on toiminut suunnitellusti, tosin osa kokouksista käyty etänä. Toimintaakin on ollut, talkoilla on maalattu Kakskertataloa kaupungin toimittamilla materiaaleilla. Asukasbudjetissa meni läpi Kakskertaseuran ehdotus maalämmöstä Kakskertatalolle, mikä toteutetaan vuoden 2021 aikana. Toimenpide tarkoittaa öljylämmityksestä luopumista ja kulujen säästöjä.

Tulevatkin tapahtumat pitää jo valmiiksi suunnitella asetetut rajoitukset huomioiden. Joulunajan kirkolliset tapahtumatkin tulevat muuttumaan tai osittain peruuntumaan.

Kaks Kerrantien varteen on saatu peuvararointi kyltti, mikä ainakin muistuttaa autoilijoita mahdollisesta vaarasta. Peura- tai kauriskolareita on sattunut silti useasti, osasyynä saattaa olla liian suuri nopeus tai pimeys. Vauhti saarten teillä on noussut välillä aivan liian kovaksi sekä ohitukset järjettömiksi, kaupungilla ne samat autot sitten seisovat viereisillä kaistoilla.

Kaks kertaseura pyrkii jatkossakin toimimaan saarten asukkaiden hyväksi, myös niille uusille vastamuuttaneille. Tilaisuudet ja tapahtumat ovat kaikille avoimia tulla tutustumaan seuran toi-

mintaan ja mahdollisuuksiin saarillamme. On käynyt ilmi, etteivät kaikki asukkaat tunne, missä asuvat ja mitä täällä on eivätkä osaa hyödyntää asuinympäristöään. Kaks Kerran entisen kunnan rajat eivät ole tiedossa, niistä määräytyy Kaks kertaseuran toiminta-alue.

Toivotaan että korona hellittää pika-puoliin, jotta voimme palata normaaliin aikaan. Mitä se normaaliaika sitten onkaan, varmaan jotain hyvääkin tästä on opittu.

Rauhaisaa joulunaikaa ja onnea uuteen vuoteen!

Kuva: Jaakko Tolonen.

Artukka mieleni maisemassa

- historiaa ja omia kokemuksiani

Heti alkajaisiksi voin todeta, että suvullani on kyllä varsin vankat juuret Artukan kylään. Edellisessä Kaksikerta-lehden numerossa mainittu Gustav Adolf Blomqvist oli nimittäin isoisoisäni. Hänen on täytynyt olla varsin reipasotteinen ja suvun piirissä vaikuttava persoona, sillä vielä vuosikymmenien kuluttua hänen kuolemastaan suvun piirissä kulki juttuja hänen tempauksistaan, kuten esimerkiksi hänen talviöisestä rekiajelustaan. Hän oli juovuspäissään ajanut päin puuta ja tuli sitten herättämään poikaansa (isoisäni) kehoituksella. ”Haes poika tervaa, hamppat saivat pahan krällin.” Tämä totesi, että nenäkin on pois paikaltaan. Gustav vain vastasi. ”Viis minä siitä nenästä, mutta hamppat saivat krällin.” Tervaa varmasti haettiin ja nenäkin parani aikanaan, mutta arpi säilyi loppuelämän. Gustav oli myös päättänyt 50-vuotiaana, että nyt saavat työt jäädä, ja pojat voivat jatkaa talonpitoa. Itse hän sentään nousi ylös klo 4 aamulla, keitti pannullisen kahvia, joi sen ja lisäsi vettä porojen päälle, ja toiset saivat juoda sumppia.

Hänen yhdeksästä lapsestaan kuitenkin kaksi poikaa muutti Amerikkaan ja tyttäret menivät tahoillaan naimisiin. Artukkaan jäi kolme hänen lapsistaan pitämään isänsä jälkeen jaettua taloa. Vanhin lapsista Karl Blomqvist sai Länsitalon, Eeva Honka Rauhalan, joka itse asiassa oli vanhan Artukan Länsitalon päärakennus ja isovanhempani Johan ja Wilhelmina Lehtoranta Lehtorannan. Kaikki tunsivat isovanhempani kuitenkin Jonnena ja Mimminä. Sukunimensä Blomqvist he olivat suomentaneet Lehtorannaksi vuonna 1935. He pitivät taloa aina vuoteen 1939 asti, jolloin isäni Armas ja äitini Eevi avioituivat. Eevin perhe oli vuonna 1920 muuttanut Iniöstä Artukan Itätaloon ja sieltä äiti sitten vain siirtyi toiselle puolelle kylää. Tosin muutama vuosi vierähti hänellä siinä välissä Samppaan kylässä.

Vuosi 1939 oli koko Suomen kannalta varsin synkkää aikaa. Ennen rintamalle lähtöään isä oli kuitenkin ehtinyt rakentaa vanhemmilleen Metsärannan siihen Lehtorannan viereen vuonna 1941.

Vuonna 1940 syntyneenä minulla ei juurikaan ole muistoja sodasta. Mieleeni on kuitenkin jäänyt, että kevättalvella 1944 meillä asui Jalamon perhe. He olivat paenneet Turun pommituksia. Silloin sattuihinkin yhden kerran pommit putoamaan siihen lähistölle. Niitä sitten istuimme yhdessä pelkäämässä.

Vielä kauan sodan jälkeen maalla oltiin hyvin omavaraisia. Kaikki, mitä tarvittiin,

tuotettiin itse. Kahvi ja sokeri ostettiin kaupasta. Melkein joka talossa oli lehmä. Maito kuljetettiin talvella Valioon ja kesällä kaupungista tulleet kesäasukkaat olivat maitotinkiläisinä. Kesäasukkaita oli muutenkin vintti- ja saunakamareissa. Silloin ei oltu niin vaativaisia, jos haluttiin viettää kesä maalla. Vasta 1960-luvulla isä laajensi omenaviljelystä niin että siitä tuli pääasiallinen tulonlähde.

Kolmen sukupolven isännät: vanha isäntä Gustav Adolf Blomqvist (1836-1914) penkin päässä, nuori isäntä Johan Blomqvist (1883-1973) sylissään tytär Lempi ja Johanin vaimon Vilhelmiina Karoliinan sylissä heidän poikansa, tuleva isäntä Armas Lehtoranta (1908-1989). Kuva skannattu LJ:n negatiivista, tiedot kirjasta 'Tuhat juttua Kaks Kerrasta'.

Sodan jälkeen Artukkaan tuli siirtolaisia. Rytkölän perhe muutti aivan naapuriin. Silloin oli kylässä paljon lapsia. Aina oli hauskaa seurata ja ulkona keksittiin kaikenlaisia leikkejä. Talvella myös hiihrettiin ja kesällä uitiin yhdessä. Rauhalan rannassa pidettiin kerran uimakoulukin.

Koulunkäynnin, opiskelun ja työelämän myötä siteet Artukkaan jäivät aina vain vähäisemmiksi, mutta tietenkin olen seurannut, miten sinne muuttaa uusia perheitä. Itselläni on aina kesällä tilaisuus virkistää vanhoja muistoja mökillä. Tunneside Artukkaan säilyy aina kaikkein voimakkaimpana missä sitten ikinä asuukin.

Artukan kyläraittia. Kuva: Jaana Majatie.

Vasemmalla Rauhala, oikealla Länsitalo ja taustalla aamulaiva matkalla Tukholmaan. Kuva: Jaana Majatie.

Myllykylässä tapahtuu

Löytöretkellä Rakuunantorpassa ja Alitalon pihapiirissä

Kuvat: Ritva Nummiora

Kahvitorpan muodonmuutos

Kaksikerran Vapparintien varrella, jo keskiajalla karttoihin merkityssä Myllykylässä, jatkuu elämä 2000-luvulla lähes saman seesteisen maalaismaiseman keskellä. Paljon on vanhasta elinympäristöstä vielä säilynyt, vaikka esim. karjatalous on historiaa, kuten muuallakin saarillamme, ja monet viljellyt pellot ovat olleet kesantoina, tosin uusia viljelysuunnitelmia on taas näkyvissä.

Rakennuskantaa on Myllykylässä säilynyt harvinaisen hyvin ja uudessa osayleiskaavassa onkin lähes 10 rakennetun ympäristön kohdetta tai pihapiiriä saanut arvostetun suojelumerkinnän. Näihin sisältyy kantatilojen päärakennuksia tuotantorakennuksineen ja pihapiireineen ja kuuluupa joukkoon yksi kaunis moderni uudisrakennuskin merenrannalla. Kaikki tämä säilyy toivottavasti kulttuuriperintönä seuraavillekin sukupolville.

Kylän yhden kuuluisan punaisen vanhan torpan, aivan päätien varrella, me kaikki asukkaat ja vierailijat varmasti muistamme erityisellä lämmöllä: tuon vuosikymmenien ajan toimineen iki-ihanahan kahvion Rakuunantorpan Vapparintien mutkassa, peltojen reunalla. Sen suloiseen syliin ja pihapiiriin tarvottiin, pyöräiltiin ja ajettiin kauempaakin kesäpäivien iloksi 70-luvulta alkaen lähes 40 vuotta, kiitos monien torpan kahviota väsymättä pitäneiden emäntien ja isäntien. Paikalliset emännät, Kerttu Nurmi kahvitorpan perustajana v. 1970 ja sen pitäjänä yhdessä kälynsä Annikki Nurmen kanssa olivat monen vuoden kahvinkeitäjiä ja leipojia. Muita paikallisia mukana toiminnassa ovat olleet Anja Narjus Jutta-tyttärineen ja viimeksi Irmeli ja Mikko Lehtonen. Kaikki laittoivat torpan oman näköisekseen ja leipoivat omat ihanat herkkunsa.

Nyt 1700-luvulta peräisin olevan Rakuunantorpan uusi elämä käsittää taas

1700-luvun Rakuunantorppa kunnostettuna pienellä kumpareellaan avaran peltoaukean laidalla Myllykylässä.

asumisen, kuten silloin kun sotaan varustettu rakuuna sai torpan asuttavakseen kylän rusthollilta. Nykyinen isäntä Tapio Niemi on panostanut kahvinkeiton ja munkkien paistamisen sijaan tämän rakennussuojelulla suojellun torpan korjauksiin ja kunnossapitoon. Kymmenkunta vuotta hän on jo askaroinut paikalla. Männikön ja pellon reunalle on noussut myös pieni kaunis punainen sauna laajentuneelle pihamaalle ja torppa itse on saanut ehostetun ulkomuodon uusine punamultapintoineen ja kuisteineen. Erityisen hieno yksityiskohdat ovat käsityönä tehdyt puiset vesikourut, kauniina muistumana vanhan tavan mukaisesta rakentamisesta. Uusi kuisti

on perinteinen, sellainen Suomi-filmeistä perin tuttu, kahden vastakkaisen penkin välistä muodostettu sisäänkäynti torppaan. Edustalle on löydetty valtaisa porraskivi. Mutta huomion vie erityisesti kuistin harjan tuntumaan asetetut työvälineet, vajasta löytyneet, sanoo isäntä: joko rakuunan taisteluvälineiden kopiot tai sitten muistuma hylkeenpyynnin ajoista? Nykyisin Airistolla ja Vapparin selällä harmia aiheuttavat kalastajien verkkoihin iskevät saalistajat lienevät olleet samoissa hommissa ennenkin...

Sisätiloissa isäntä on säilyttänyt perinteisen huonejaon ja vanhan tuvan komean leivinuunin, jota käyttää paljon

lämmitykseen. Kahvitorpan kävijöiden muistoissa monella lienee juuri tuon hienon suuren leivinuunin luoma tunnelma. Uuni kun täyttää ¼ koko huoneesta! Onnellinen oli hän, joka löysi aikanaan istuinpaikan sen viereltä kahvikupposesta nauttiessaan. Kahvilatiskin takana ollut entinen matala keittiöpuoli (ja ennen sitä ehkäpä jopa kotieläinten asuinpaikka, maalattiainen kun lienee ollut, arvelee isäntä) on edelleen keittiötilana, nyt korotettu, kuten sisäkattokin, joka on kauniisti laudoitettu uusin taotuin nauloin. Suihkuhuone mukavuuskin täydentää uudistukset.

Rakuunantorpan tuvan vanha leivinuuni, joka edelleen palauttaa mieleen kahvitorpan iki-ihanan tunnelman, josta tultiin nauttimaan pitkien matkojen takaa 40 vuoden ajan.

Rakuunantorpan uusi perinteinen sisääntulokuisi, isännän "vajalöytöinä" harjalla mahdollisesti entisen rakuunan työvälineiden kopioita tai sitten ehkä hylkeenpyyntivälineitä? Kauniit puiset vesikourut ovat perinteisen mallin mukaisia.

Asuminen tässä vanhassa arvotorpasa vaikuttaa varsin kotoisalta ja toimivalta. Olisi tehnyt mieli, mutta enpä rohjennut kysyä, josko uusi isäntä on edes vähän miettinyt kahvi- ja munkkitarjoilua aloitettavaksi uudelleen, vaikka sen tuun suuren vanhan pihakuusen alla.

Vieraita kyllä takuulla piisaisi.

Alitalon pihapiirin yllätyksiä

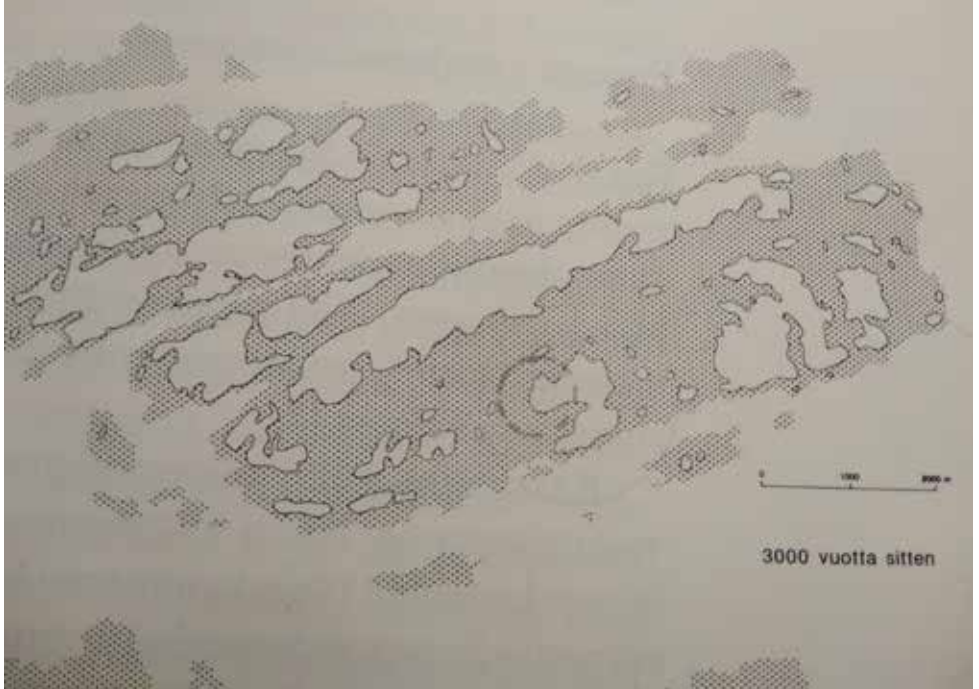
Rakuunantorpan länsipuolen peltoaukean takana virtaa Myllypuro, Kaks Kerranjärven ainoa laskuoja mereen. Korkeuden pudotusta on n. 7 metriä järvestä mereen, nyt hyötykäytetty erilaisin pa-

torakennelmin edelleen. Vielä muutama sata vuotta sitten koko alue oli paljolti vetistä ruovikkoa ja paljon sitä ennen, n. 3000 vuotta sitten lähes avomerta. Nykyinen järvi oli osa suolaista merta, vain muutama luoto näkyvissä. Suurin vedestä kohoava kalliomuodostelma lähi-alueella oli Housuvuoren kallio nykyisen Myllykyläntien kantatilojen taustalla. Eipä siis olekaan ihme, että Housuvuoren kallion juurella, vanhan kylän kantatilan yhdessä pihapiirissä, puolen kilometrin päässä merestä ja n. 13 metriä nykymerenpintaa korkeammalla, voi vielä aistia merenhiomat rantakalliot!

Uskottavuuden nimissä tarkennuksena tähän seuraava tarina:

Kaikki alkoi niistä pahuksen villikirsi-koista ja kriikunoista, jotka levisivät juurivesoina vuosi vuodelta aina vaan laajemmalle ympäri rehevää, lounaaseen viettävää rinnepihaa. Eivätkä mokomat edes tuottaneet mitään. Lopulta olivat sitten tuppautumassa porstuan ovesta sisälle. Tämä ei enää sopinut meille, 200-vuotiaan talon kunnostuksen kanssa puurtaville asukkaille. Apuun tulivat saaren luottoisännät, hurmaavat Muurisen veljekset (ensiapua oli jo ehtinyt

3000 vuoden takaiset maankohoumat valkoisina, rasteroitu alue silloista merialuetta, nykyistä Kakkerran maa-alueetta. Nunnavuoren selänne on jo kokonaan paljaana ja samoin Myllykylän Housuvuorikin (ympyröitynä), järvestä ei vielä tietoakaan. Lähde: Kakkerta 2, Saaret ihmiset, vaiheet (Turun Maakuntamuseo 1995).

antaa Aatilan isäntä, hurmaava hänkin tietty). Koneet suhisemaan ja jopa vaihtoivat maamassat paikkaa. Puolesta metristä metriin siirtyi vuosikymmenien/vuosisatojen aikana muodostunutta humusta pois, uuteen sopivampaan sijaintipaikkaan pihalla. Vanhojen haittajuurien perkaus maamassoista on vieläkin käynnissä ja uusien tuottavien hedelmäpuuiden istutus suunnitteilla.

Ähäkutti, koettakaapas nyt juurivesoista kasvattaa sitä sukuanne meidän porsutaan, oli meidän onnellisten asukkaiden viesti juurivihollisille. Vähän vielä harjataan ja varmistetaan lopullisesti, ettei niitä kiellettyjä juuria ole, mietimme. Koko kesäkausi sitä rinnettä sitten viimeisteltiin harjaamalla jokainen esiin pilkistävä kova pinta puhtaaksi. Kovasti niitä erilaisia kivilaikkuja vaan oli. Mutta loppukesästä se sitten näyttäytyi: tuo vuosisatojen takainen merenranta! Rinne täynnä kauniita, pyöreäksi hioutuneita punertavia silokalliota, muutama täyspyöreä irtokivi vielä höysteenä. Olimme onnesta kippurassa. Nyt vaan hurrataan ilmastonmuutoksen puolesta ja odotetaan entistä merenrantatonttia!

No, ei sentään niin pitkälle harhauduttu, mutta veden kanssa on askarreltu kuitenkin. Hulevesien kulkeminen Houssuorelta, uusilla reiteillä pihan paljastuneen kalliopinnan päällä, on suorastaan pakottanut miettimään monenlaisia mahdollisuuksia myös näiden vesien hyötykäyttöön. Puron ja erilaisten vesialtaiden suunnittelu onkin vireillä, lähinnä vesien viivytykseen mutta myös piha-

piirin asukkaiden viihtyisyyden lisäämiseksi. Kylpevät linnut tai polskivat sammakotkin siintävät mielessä. Ja uutteralla lisääkaivuulla lapiotyönä paljastui tänä vuonna vielä se kaivattu solisevan vesiputouksen luontainen paikkakin.

Rantakalliomme ovat lähes täydellisen siloisia, vain jääkauden ja veden muo-vaamia, mutta siellä täällä, vähän korkeammilla paikoilla näkee jonkinlaisia leikkausarpia. Fiksut myöhemmät talonrakentajat ovat ilmeisesti pyrkineet omavaraisuuteen, talon perustuksiin tarvittavia erilaisia kiviä on otettu niin läheltä kuin mahdollista.

Avomeren hiomat rantakalliot paljastumassa! Kutsumme niitä tervehtimään tulleeeksi delfiini-parveksi...

Tuleva vesiallas hulevesien viivytykseen ja ehkäpä pieneen vesiputoukseen...

Kasviasiantuntija ystävä kävi myös katsastamassa tänä kesänä joka puolella paljastuneista kallionkoloista yllättäen esiin työntyneet hulpeat, keltaisina kukkivat ”seipäät.” Totesi ne ukontulikukiksi, joita on löydetty mm. rautakautisilta asuinpaikoilta.

Tämä pihan löytöretki menneisyyteen ja tietoisuus omasta osasta tällaisessa jatkumossa tekee kyllä sopivan nöyräksi.

Uudelleen löydetyt rantakalliot tällä osin jo hyvässä käytössä: etualalla kaikkialla esiin putkahtaneita yllätyskasveja, ukontulikukkia, joita kuivattuina käytettiin soihtuina satoja vuosia sitten ja takana pieni uusi laikku valkoopilanurmea kuvaamassa entistä merenpintaa.

Parhaat muistot säilyvät kuvina

Kun Eeva Liespuu 65 vuotta sitten tuli Kaks Kerran Kollin taloon miniäksi, hän oli 25-vuotias. Keväällä 2020 hän täytti 90. Nyt hän istuu uudessa kodissaan Haarlan Villa Hirvensalossa ja muistelee nuoruutensa kauniita kesiä: "On muistot kuin kukkia varrelta tien, niitä yhä mukana vien..."

Eeva Liespuu on kotoisin Loimaan Metsämaalta, hän on Ala-Tuomolan maatilän tytär. Maatalon töiden ohessa hän opiskeli farmaseutiksi. Siihen aikaan, kun hän tutustui kaks kertalaiseen mieheensä, hän asui Turussa ja työskenteli Joutsen-apteekissa.

Kaks Kerrassa asuessaan Eeva Liespuu oli aktiivinen mm. Maatalousnaisten, Mannerheimin Lastensuojeluliiton sekä Kaks Kerran kotiseutuyhdistyksen ja Tiistaikeuhon toiminnassa. Kuva: Kaija Väisäsen albumista KV.

Muurahaissaaren mökillä viihdyttiin koko kesä. Kuva: Kaija Väisäsen albumista KV.

- Ihmisen muisti on hämmästyttävä juttu, Eeva Liespuu pohtii palauttaessaan mieleensä menneitä vuosia.

- Minun muistoni säilyvät kuvina, hän sanoo.

Ja hänen parhaat muistonsa ovat kaks-kertalaisia, vaikka hän onkin suurimman osan ikäänsä asunut Turun keskustassa.

Kun hän hiukan siristää silmiään, hän näkee menneitä tapahtumia ja paikkoja kirikkaasti kuin ikkunasta katsoisi. Kaikki kuvat eivät palaa, mutta ne rakkaimmat.

- Minä näen veneen, jota soudetaan Kollin rannasta vastapäiseen saareen, hän kertoo vierailleen.

- Nousen laiturille, astun muutaman askeleen: siinä on hirsisauna. Vielä muutama askel oikealle, ja siinä se on: meidän perheen oma mökki.

Se on hänen rakkain muistonsa.

Linja-autossa katseet kohtasivat

Toinen kirkas ja rakas muistikuva on peräisin vielä kauempaa, 1950-luvun alusta. Silloin Turussa asunut Eeva oli ystäväväittärensä kanssa lähdössä Kaksikerran Maamiesseuran talolle tansseihin ja astui Puutorilla linja-autoon.

Samassa autossa istui muuan nuorimies, ja nuorten katseet kohtasivat.

Tanssipaikalla järjestäydettiin niin kuin siihen aikaan oli tansseissa tapana, tytöt istumaan penkeille seinän viereen ja pojat katsastuspaikalle ovensuuhun. Eeva äkkäsi saman pojan seisoskelevan ovenpielessä.

- Minä toivoin kaikin voimin, että tuo poika tulisi minua hakemaan. Ja hän tuli! Eeva sanoo. Äänessä kuplii vieläkin riemu.

Riemun kohde oli **Niilo Liespuu**, Kollin tilan neljästä sisaruksesta vanhin. Päätös oli heti alun alkaen selvä: mennään naimisiin.

- Se oli rakkautta! Eeva huomauttaa, ja hänen ilmeensä on kuin nuoren tytön, yhdeksästäkymmenestä ikävuodesta huolimatta.

Nuoripari asettui Turkuun asumaan. Vähitellen perheeseen ilmaantui vauva, myöhemmin toinen ja kolmaskin. Kesälomaa vietettiin vuoroin Eevan äidin kotipaikalla Metsämaan maatilalla, vuoroin Kaks Kerrassa Niilon vanhempien luona.

Muurahaissaaren paratiisi

Kollin maihin kuului myös saari, jota kutsuttiin Muurahaissaareksi, saarelle rakentuneiden mahtavien muurahaiskekojen kunniaksi.

Luonnonkaunis saari kiehtoi Liespuun nuorta perhettä, ja sille ruvettiin rakentamaan omaa kesäpaikkaa. Huvila val-

mistui vuonna 1960, sauna kahta vuotta myöhemmin.

- Sinne muutettiin heti kesäkuun alussa, ja vasta syyskuun tullessa lähdettiin takaisin kaupunkiin.

Yhdessä perheen kanssa saarelle muutti myös lastenhoitaja. Kesälomia ei siihen aikaan vietetty paria, kolmea viikkoa enempää, joten Eeva ja Niilo kävivät työssä saareltaan. Niilo työskenteli turkulaisessa autokaupassa, Eeva farmaseuttina Joutsen-apteekissa ja myöhemmin Tamron lääketukussa.

Joka arkiamu he soutivat kapean salmen yli Kollin puolelle, jossa Niilon auto odotti töihin lähtijöitä.

Ajan muovaamat, kauniit, työteliäät kädet. Kuva: Ritva Nummiora.

Evän kotimatka sujui linja-autolla, myöhemmin työstä päässyt Niilo tuli illan suussa autollaan Kollin rantaan salmen yli soudettavaksi.

Maatilan pienet apulaiset

Eeva muistelee saarta paratiisina, josta ei haluttanut lähteä muualle:

- Uitiin ja saunottiin, nautittiin kauniista kesistä, hän kertoo kesäloman viettoon.

Niilo sen sijaan kävi illat ja viikonloput isänsä apuna Kollin töissä, ja lapset viettivät joka päivä aikaa mummin ja vaarin luona maatilalla. Ekonomi **Otto Liespuu** oli silloisen Maalaisliiton kantavia voimia

ja toimi pitkään Helsingissä Maakansa-lehden toimitusjohtajana sekä Osuuspankin hallituksen jäsenenä Turussa, joten nuorempien apukädet olivat maatilalla suorastaan tarpeen.

Liespuun lapset kasvoivat Kollin eläinten ja serkkujen parissa puuhakkaiksi kaks kertalaisiksi. He kulkivat navetassa kuin kotonaan, kerjäsivät Virkku-hevoselta kyytiä, ajoivat traktoria pellolla ja avustivat Väinö-renkiä ja navetan päätyasunnossa asuvaa Toini-karjakkoa näiden askareissa.

Virolainen ja muita vieraita

Kollissa kävi paljon vieraita varsinkin kesäisin, sekä sukulaisia ja tuttavii että Otto vaarin puoluetovereita. Legendaarinen **Johannes Virolainenkin** oli talossa kuin kotonaan. Jalkaväenkenraali **Adolf Ehrnrooth** ja kreivitär olivat myös hyviä ystäviä. Ehrnroothien perhe haki joka lauantai **Helmi**-mummin leipomaa ruisleipää.

Niiltä ajoilta on peräisin **Anna Suovasen**, Kaksikerran posti-Annan, vuosia sitten kertoma muisto. Anna oli nuorena Kollissa navettapiikana. Eräänä päivänä kun hän suuntasi töitten lomassa ulko-uussiin, ovi oli sisältä säpissä. Hän meni

Eeva ja Niilo rakensivat Kollin maille omakotitalon. Kuva: Kaija Väisänen albumista KV.

Kymmenen lastenlasta katsoo mummokkiaan perhekuvasta. Ei ole turhaan eletty, sanoo Eeva Liespuu. Kuva: Kaija Väisäsen albumista RN.

pois ja tuli jonkin ajan päästä uudelleen paikalle. Edelleen säpissä.

- Luulin että siellä on Liespuun Niilo ja huusin, että älä siellä koko päivää istu, lue se lehtesi jossain muualla! Anna ker toi.

Vähän myöhemmin Anna näki ikkunas ta huussista ulos astuvan Johannes Virolaisen. Asiasta ei puhuttu, mutta virnultiin vähän kumminkin.

Aktiivinen kakskertainen

Viljely ei kuitenkaan ollut pitkään kannattavaa. Osa tilasta ja osa rakennuksista myytiin, osa säilyi Liespuun suvun

tontteina. Eeva ja Niilo olivat rakentaneet Kollin maille omakotitalon, jossa asuivat eläkepäivinä.

Viisi vuotta sitten Niilo muutti Villa Hirvensalon hoivakotiin. Nyt hän on poissa, ja keväällä oli Eevan vuoro muuttaa.

Muurahaissaari säilyi kuitenkin Liespuun suvulla ja Eeva Liespuun rakkaimpana muistona. Sinne mentiin aina kesän tullen, ja mennään vieläkin. Lapset ja kaikki kymmenen lastenlasta saivat viliästä vapaasti Kollin vehreissä metsissä. Lapsenlapsilla oli lempilaulu, jota Eeva Liespuu, pikkuisten oma mummokki, vieläkin siteeraa ponnekkaasti:

- Vaarilla on saari, se oma saari on,
Vaarilla on saari, se oma saari on.
Aijai vaaria, kaikilla ei ole saaria,
mutta meidän vaarilla oma saari on!

Kuva: Pirjo Koskinen.

DISCO -70 kokoontuu vieläkin

Piikkiön Harvaluodossa kokoontui elokuun viikonloppuna joukko entisiä nuoria juhlistamaan Disco -70 viiskymppisiä. Perjantaina kokoontui johtoryhmä järjestelemään paikkoja juhlaa varten ja lauantaina saapui paikalle pääjoukko harvakseltaan määräi-

kaan mennessä. Korona vei veronsa, Ruotsin puolelta ei päässyt matkustamaan, muut menot olivat joillakin esteenä, ikä ei kellään. Juhlapuheet, ruuat ja juomat avasivat hyvin tunnelmaa ja muistelot vanhojen kuvien ja lehtien kera saivat muistot ja naurut pintaan. Saunassa käytiin ja osa kävi jopa uimas-

Entiset nuoret ryhmäkuvassa. Kuva: Irene Limnell.

sa. Sinilevääkin oli, mutta ei sitä pimeässä havainnut. Sade ja tuulikaan ei menoa haitannut, makkarat käristyivät tulella, musiikki soi tietysti 70-luvun hengessä. Monet naurut naurettiin, kun muisteltiin toilailuja ja hyvää yhteishenkeä.

Mikä oli, on Disco -70?

Kaksikerran nuoret olivat ilman kokoontumispaikkaa vapaa-aikanaan eikä harrastepaikkoja ollut kaupungin taholta edes ehdotettu. Kulkuyhteydet keskustaan olivat huonot (tilanne sama toki vieläkin), joten porukka kokoontui tienvarsilla. Hennalan kesäkodin isäntänä toimi silloin Antti Koponen, joka oli tekemisissä nuorten kanssa ja ehdotti klubin perustamista. Kesällä -70 Disco perustettiin Hennalan pihassa olevaan vilja-aittaan, mikä on toiminut myös viinivarastona. Aluksi pöytinä toimivat 60x60 kokoiset lastulevystä sahatut ja maalatut palat, mitkä olivat parilla laudanpätkällä kiinni lattiassa. Tuoleja oli erikoinen lajitelma, mutta pystyssä pysyivät. Jatkossa saimme muualta hylätyt pirttikalusteet ja muutamat baariloosit, mitkä kunnostimme itse. Maalipensselit saivat kyytiä, saluunanovet asennettiin, soittuhuone rakennettiin, disco-pallo kattoon ym. Hakattiin rautakangella alakerran seinään reikä, jotta saatiin kamiina talveksi asennettua.

Toiminnan kannalta tärkeää oli luoda omat säännöt, hallitus, ym. Jäsenmaksu oli 5 mk kuukaudessa. Sillä sai oman avaimen, koska tämä oli suljettu yhteisö.

Porukan äänenkannattaja, Sisilisko.

Saaduilla tuloilla ostettiin kahvit, pullat, levyjä (1/kk). Parhaimmillaan jäseniä oli 30, kun keskustastakin tuli uusia jäseniä, jotka sopeutuivat joukkoomme. Tehtiin myös matkoja pitkin vuotta, telttaitiin kesällä saaristossa, käytiin Rymättylän Kunstenniemessä, Ahvenanmaalla, Tukholmassa. Kaikki suunniteltiin ja tehtiin itse porukassa - siivoukset, kahvinkeitot, tiskaukset. Järjestettiin saarelaisille lapsille lastenjuhlia ja kehitysvammaisille oma juhla kaupungilla. Pidimme myös omia teemajuhlia, naamiaiset, joulujuhlat. Myytiin virvoitusjuomia ja jäätelöä, kesäpäivisin ovet olivat myös auki rajoitetusti kesäkodissa oleville rippikoululaisille.

Julkaisimme omaa Sisilisko-lehteä, johon jokainen sai kirjoittaa reissuista,

tapahtumisista, kuulumisista ym. Pelasimme kesäisin lentopalloa, aktiivisesti pöytätennistä, kävimme myös pelaamassa turnauksia muita klubeja vastaan, koripallo turnauksissakin myöhemmin käytiin. Muut pöytäpelit olivat myös ahkerassa käytössä. Meillä oli oma kirjapito, mikä toimitettiin myös seurakunnalle lehden kera, jotta olisivat vähän hajulla, miten me toimimme. Olihan seurakunta meitä tukenut monin eri tavoin, kiitos siitä vieläkin, erityiskiitos Koposen Antille.

Disco -70, entiset nuoret, ovat muuttaman hiljaisen vuoden jälkeen kokoontuneet vuosien saatossa parikin kertaa vuodessa muistelemassa menneitä tai käyty syömässä hyvässä seurassa, ja perinne jatkuu.

Raimo Västinsalo, jäsen n:o 8

Discon 50 v juhla-ateria. Kuva: Irene Limnell.

Virve Myllymäki

Yritetään ymmärtää toistemme puhetta

Kommunikaatio on taitolaji, johon sisältyy monia epäonnistumisen elementtejä. ”mä kuulin, että sä sanoit...”, ”mä luulin, että sä tarkoittit...” tai ”mä siis tarkoitin ...” Kun nämä – jokapäiväisessä puheessa toistuvat - repliikit ponnahtavat esiin, niin silloin ollaan jo väärinymmärrysten rajamailla.

Kielitieteilijä, emeritusprofessori **Arto Mustajoki** on tutkinut puolivakavissaan kommunikoinnin väärinymmärryksiä. Poikkitieteellisen tutkimuksensa tueksi hän on kerännyt elävästä elämästä runsaasti käytännön esimerkkejä, joihin lukijan on helppo samaistua.

Kommunikoinnin kompastuskohdat Mustajoki ryhmittelee kolmeen osaan: harhaiseen mieleen, epämääräiseen kieleen sekä kuulijan ja puhujan rooleihin dialogissa.

Moni on saanut itsensä kiinni mielenharhailusta, jos on osallistunut yhteenkään mielenkiinnottomaan massakokoukseen. Myös valikoiva muisti, tunteet sekä ennakkokäsitykset puhujaa ja aihetta kohtaan ovat harhaisen mielen oikkuja, jotka aiheuttavat väärinymmärryksiä – joko tahallisia tai tahattomia. Mustajoki käyttää käsitteitä ”leima otsassa” ja ”sädekehävaikutus” kuvatessaan kuulijan pinttyneitä ennakoasenteita puhujaa kohtaan. Sanojen perusteella on helppo päätellä miten ne vaikuttavat kuulijan puolueettomaan vastaanotto-kykyyn.

Kieli – vaikka se olisi puhujalle ja kuulijalle yhteinen – aiheuttaa väärin-

käsityksiä. Monitulkitaiset sanat ja ilmaisut aiheuttavat hämmennystä niin puhuttuna kuin kirjoitettunakin. Hauskoina esimerkkeinä ovat ilmaisut: kirurgin leikkaus ja tuomarin lahjontayritys. Sama rakenne, joka – todennäköisesti – tulkitaan eri tavalla: kirurgi leikkasi, tuomaria yritettiin lahjoa. Mutta voisi se olla toisinpäinkin.

Mustajoki kehottaa tavoittelemaan riittävän hyvää ymmärrystä. Jokainen keskustelu on yksilöllinen, ainutlaatuisen, minkä vuoksi ei ole yhtä pomminvarmaa tapaa ehkäistä väärinymmärryksiä. Kirjan lopussa on yhteenveto vuorovaikutuksen reunaehdoista, joilla voidaan välttää kommunikoinnin pahimmat sudenkuopat. Selkeitä vinkkejä saavat sekä puhuja että kuulija viestin perillemenon varmistamiseksi. Se on selvää ja järkeenkäypää tekstiä, mutta silti ilmeisen vaikeaa käytännön tilanteissa.

Kielellistä väärinkäsitystä oli tämäkin tapaus 1970-luvulta. Lypsykarjatilan sähköpaimen oli viety korjattavaksi Yläneelle. Emäntä pyysi oppikouluikäistä poikaansa hakemaan sen koulun jälkeen. ”Soittivat liikkeestä ja sanoivat, että se on valmis”. Poika tuli kotiin – ilman paimenpoikaa ja tarkensi korjaajan viestiä: ”sanoivat, ettei sitä enää saanut korjattua, kyllä valmis oli!”

Mustajoki, Arto: Väärinymmärryksiä – Miten voisimme puhua ja kuunnella paremmin? Gaudeamus, 2020, 343 s.

Kotini

*Kuuset ne kotini ikkunan alla
tuiskeessa tuulien taipuvat vain,
siellä mun taattoni on kotosalla,
pystyissä päänsä hän kantavia ain.*

*Lainehet mun kotolahdella väinen
rakkaita rantoja suutelevat,
siellä emon huolia kantelevaisen
poskia kyynelät nurtelevat.*

*Pohjolan kotkat ne kannella taivaan
kaartavat ilmoa uljahasti;
siellä mun verevät veikkoni raivaa
korpea kolkkoo reippahasti.*

*Pulmoset talvella hangella lentää,
allit ne jäällä jo leikkiä lyö,
puhtaampi mun oma siskoni sentään,
hempeä, herttas kuin Pohjolan yö.*

*Kuumasti polttavi aurinko armas
kesällä poskia heimoni tään,
kuuempi näljän kyynele karvas
talvella keskellä hyyttävän jään.*

- Eino Leino

Kakskertaseuran tapahtumia v. 2020

Kulunut vuosi oli erikoinen. Alku näytti hyvältä, tapahtumia järjestettiin suunnitelmien mukaisesti, mutta maaliskuussa kaikki muuttui. Korona tuli kylään ja sekoitti toiminnan, ei pelkästään meillä vaan koko valtakunnassa ja vieläpä globaalisti koko maailmassa. Arvoon nousi sellainen käsite kuin etätyö ja etäopiskelu. Seuran hallitus ja työvaliokunta kokoontuivat 10 kertaa kumpikin, mutta niidenkin kokouksista osa hoidettiin etänä, sähköposteilla ja teams-neuvotteluina.

Kakskertaseuran tapahtumien rungon rakentaa kulttuuri- ja toimintatyöryhmä, muut toimikunnat täydentävät sitä omalta toimialaltaan. Seuran kotisivuilla kerrotaan tulevista tapahtumista ja sen jälkeen toteutumiset esitellään kuvien kera uutispalstalla. Alle on koottu aikajärjestyksessä ne tapahtumat, joista Kakskertaseura on vastannut tai ollut järjestelyissä mukana.

Neulomakerho

Neulomakerho on ainoa läpi vuoden kulkeva tapahtuma, aina parittomien viikkojen tiistai-iltaisain. Kokoontumispaikkana on pääsääntöisesti Kakskertatalo, kesällä neulomiset hoidetaan

yleensä laitureilla ja terasseilla. Koronan vuoksi näihinkin järjestelyihin tuli muutoksia. Tapaamisista osa pidettiin kotisohvilla, laituritapaamisista luovuttiin ja kaikista näistä raportoitiin netin kautta toinen toisilleen ja nyt erikoistapauksissa usein myös kotisivuilla.

Uutena artikkelina kerholaiset kutoivat lohtuhuiveja ja -sukkia, jotka lahjoitettiin seurakunnalle edelleen annettavaksi

Langat ovat vaihtuneet järeämpään materiaaliin, pleissattiin köysiä. Kuva: Piia Kramsu.

niille, joilta puoliso tai mahdollisesti joku muu läheinen oli siirtynyt rajan taa. Kustomisen ohella harjoiteltiin myös muita kädentaitoja, kuten pleissausta.

21.1. Infotilaisuus aurinkoenergiasta

Energiaratkaisujen tuotepäällikkö Kimmo Kuusinen Turku Energiasta piti mielenkiintoisen esitelmän aurinkoenergian hyödyntämisestä kotitalouksissa. Tarjolla on vaihtoehtoja rakennusten koon ja energiatarpeen mukaan. Alkuinvestointien jälkeen varsinainen käyttö on ilmaista ja pitkällä viiveellä ratkaisut maksavat itsensä takaisin. Minkälainen järjestelmä mihinkin kohteeseen sopii tai kannattaa rakentaa, tulee ensin selvittää. Turku Energia auttaa kartoituksessa ilmaiseksi.

10.2. Seuran vuosikokous

Kaks kertaseuran ja Kaks kertatalon sääntömääräiset vuosikokousasiat tuli hoidettua. Kaikki sujui odotetusti, vastuu vapaudet myönnettiin, suunnitelmat tulevalle vuodelle hyväksyttiin ja henkilövalinnoissa kaikille kirjattiin jatkokaudet.

Kalenterin kansikuva, Aamun lintu Vapparin selällä.

Kokouksen päätteeksi katseltiin power point -esityksenä viime vuonna järjestetyn kuvakilpailun antia. Kilpailuun tuli kaikkiaan 45 valokuvaa. Voittajakuvat komistavat tulevan vuoden 2021 kalenteria.

15.2. Kaks kertan VPK:n avoimet ovet

VPK:n toiminta ahtaissa ja epätarkoituksenmukaisissa parakkitiloissa Harjattulassa päättyi uuden paloaseman valmistuttua Kaks kertantien ja Erikvallantien risteykseen, optimaaliseen paikkaan saarten eri osia ajatellen. Avoimet ovat keräsivät runsaasti tutustujia, erityisesti lapsiperheitä.

Yleisömenestystä paloautohallissa. Kuva: Jarkko Koskinen.

1.3. Missiotreffit Hennalassa

Jo perinteeksi muodostuneet missiotreffit järjestettiin tällä kertaa räntäsateessa ja hyytävässä tuulessa, talvesta ei ollut tietoakaan. Sään hieman kirkastuttua väkeäkin saapui paikalle ihan kiitettävästi. Kolean sään vastapainoksi rasteilla tarjottiin lämmintä purtavaa ja hyvin pärjättiin.

Makkararasti Seppo Muurisen hoidossa. Kuva: Jarkko Koskinen.

Koronan vuoksi kaikki loput kevään ja kesän joukkotapahtumat jouduttiin peruuttamaan. Erityisen kova kolaus oli Kakskertapäivän peruuntuminen, ei valittu myöskään Vuoden Kakskertalaista. Peruuntumisen koki myös Myllyjuhla.

Osa tapahtumista ajateltiin siirrettäväksi ja pidettäväksi syksyllä, mutta koronan uusi leviäminen esti myös tämän. Jotain sentään voitiin järjestääkin.

19.5. Kaatuneitten muistopäivä

Koronasta huolimatta käytiin kunnioittamassa sodassa kaatuneiden veljien ja siskojen muistoa Kaksikerran kirkolla. Partiolaiset laskivat taas itse tekemänsä pienet kukkaseppeleet kullekin 17 sankarihaudalle ja Martinseurakunta ja Kaksikertaseura kukittivat sankarimuis-tomerkin kukkavihoillaan.

30.8. Kaksikertatalon maalausremontti

Talon maalausremontti pääsi monen vuoden odottelun jälkeen alkamaan. Ensinnä pestiin seinät ja sitten alkoi maa-

Tästä se alkoi, nostimella hoidettiin yläosat, tikkailla ja kontaten alemmat osat ja sokkeli. Kuva: Jarkko Koskinen.

laus. Talkoilla tehtiin, kaupunki maksoi materiaalikulut ja toi paikalle nostimen. Takasivu kosteikon puolella jäi vielä odottamaan maaston kunnostamista nostimelle soveltuvaksi, koko urakka on valmis ensi kesänä.

1.9. Asukasbudjetti

Turun kaupunki varasi miljoona euroa jaettavaksi kaupunginosittain asukkaiden esittämiin kohteisiin. Hirvensalo-Kakskerta-suuralueelle varattiin 100 000 €. Kakskertaseura asetti mukaan oman ehdotuksensa, Kakskertatalon energiaremontin eli siirtymisen energiaratkaisussa maalämpöenergiaan. Toteutettavat kohteet valittiin äänestämällä ja alueemme äänestyksessä ehdotuksemme sai eniten ääniä yhdessä Hirvensaloon toivotulle merelliselle puistoalueelle. Yhdessä ne mahtuivat määrärahan puitteeseen ja tulevat toteutettaviksi vuonna 2021. Todella isot kiitokset kaikille hankettamme äänestäneille!

Raimo Västinsalo kertomassa aikaisempia kokemuksiaan pururadan kierrosta. Kuva: Piia Kramsu.

13.9. Vaellusretki Hennalassa

Aurinkoinen päivä houkutteli Kakskertaseuran järjestämälle vaellukselle mukaan 19 henkeä ja kaksi koiraa. Kävely aloitettiin pururataa pitkin, jatkettiin soratietä saunalle ja sieltä polkua pitkin ylös päärakennukselle.

4.10. Sadonkorjuupäivä

Sadonkorjuupäivää vietettiin perinteiseen tapaan Kakskertatalolla. Tarjolla oli kulttuuri- ja toimintatyöryhmän tekemiä suolaisia syötäviä, joissa teemana olivat kalat, ja jälkiruokana makeat leivonnaiset. Esillä oli myös paikallisten kädentaitajien töitä ja tuotteita, joita saattoi sekä ihastella että ostaa. Väkeä kävi kiitettävästi, turvaetäisyydet pääsääntöisesti huomioiden.

Ensin suolaista, sitten makeaa ja kaikille riitti. Kuva: Jarkko Koskinen.

21.11. Askartelupäivä

Lehden ollessa jo painossa harjoiteltiin Kakskertatalolla olkisten himmelikoristeiden tekoa. Kuvat löytyvät kotisivuilta.

Tapahtumia joulukuussa

Edellä on esitelty lehden painoon mennessä toteutuneita tapahtumia. Loppuvuonna on edessä vielä muutama perinteinen tapahtuma.

6.12. Itsenäisyyspäivän kirkko ja sankarivainajien muistaminen

Itsenäisyytemme kunniaksi järjestetään jumalanpalvelus Kaksikerran kirkossa klo 12 ja sen jälkeen muistetaan sankarivainajiamme laskemalla seppeleet sankarihaudoille ja sankarimuistomerkillle. Mukana järjestelyissä ovat taas Kaksikerran Kaksoispiste, Kaksikertaseura ja Martinseurakunta. Kirkkokahvit nautitaan tällä kertaa Kaksikerran Seurantalolla, Hennalassa ei saa järjestettyä koronaetäisyyksiä.

13.12. Joululounas ja kauneimpia joululauluja Hirvilammella

Perinteinen jouluateria Hirvilammella nautitaan tällä kertaa poikkeusoloissa ja erilaisen menun kanssa. Tilaisuudessa lauletaan myös kauneimpia joululauluja,

Kuva: Pirjo Koskinen.

jotka jäävät tänä vuonna koronan vuoksi pitämättä Kaksikerran kirkossa. Ilmoittautuminen info.hirvilampi@gmail.com, yhteystiedot ja menu löytyvät myös kotisivuiltamme.

Alkuvuoden 2021 ohjelmaa

Päivitetty tapahtumakalenteri hyväksytään seuran vuosikokouksessa osana toimintasuunnitelmaa. Siitä tulee tarjottua tietoa jäsentiedotteina ja kotisivuilla. Ennen vuosikokousta käden-taitajat aloittavat kuitenkin jo tapaamisensa neulomakerhossa. Kaikkiin ensi vuoden tapahtumiin liittyy pieni varaus: korona.

Neulomakerho

jatkaa käsityöharrastusten parissa paritomien viikkojen tiistaisin kello 18-20 Kaksikertatalolla, ensimmäinen tapaaminen 19.1.2021.

10.2.2021 Vuosikokous

Vuosikokous pidetään 10.2.2021 klo 18 Seurantalolla. Vuosikokouksesta tulee erillinen kutsuvihkonen pääjäsenjakeluna. Kutsu julkaistaan myös kotisivuiltamme.

Vireillä olevia hankkeita

Satava-Kakskerta osayleiskaava

Osayleiskaavaehdotus on etenemässä hyväksymisvaiheeseen. Edellinen kaavaehdotus kaatui korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 2012 ja uusi valmistelu aloitettiin 2013. Kaupunginhalitus hyväksyi sen tavoitteet 2016. Kaavaehdotuksen laadulliset tavoitteet ovat ihan hyviä. Niissä painotetaan saaristo- maista asumista, viherverkoston säilyttämistä ja kehittämistä sekä arvokkaiden maisemakokonaisuuksien ja kulttuuriympäristöjen säilymistä. Vanhat ja arvonsa säilyttäneet huvilarakennukset on merkitty rakennussuojelukohteiksi kuten myös säilyneet kantatilat pihapiireineen. Määrälliset tavoitteet eivät täysin tyydytä saarelaisia ja ovat osittain ristiriidassa myös luontoarvojen kanssa, mutta alkulähtöarvoista on päästy huomattavasti siedettävämpään tavoitteeseen. Alkuvaiheessa puhuttiin jopa 15000 asukkaasta vuonna 2050, siitä se putosi 10000:en ja on nyt 3600, lisäystä nykyiseen enintään 2200. Kakskertaseura esitti tähänkin huomattavasti pienempää lisäystä ja toisaalta suurempaa painotusta nykyisen loma-asutuksen muuttamiseksi vakinaiseen asumiseen. Kaavoituksen lähtökohtana tulee olemaan kylämäinen rakentaminen, ei tiivistä lähiörakentamista. Tätäkin joissakin piireissä vieroksuttiin, katsottiin, että on ekologisempaa rakentaa tiiviisti, jolloin luontoa säästyy ja kunnallistekni-

kan rakentaminen tulee edullisemmaksi. Olisi voinut johtaa jopa kerrostalorakentamiseen, mutta onneksi tähän ei menty. Nyt kaavaehdotus on valtuuston käsittelyssä, pöydällä ja tulossa käsittelyyn 14.12.2020. Kun se jossain vaiheessa valtuustossa hyväksytään, saattaa edessä olla taas valitusprosessi ja kaavan vahvistumisen siirtyminen hamaan tulevaisuuteen.

Asukasbudjetti

Kaupungin asukasbudjettiäänestyksen tulos on vahvistettu ja Kakskertaseuran ehdotus maalämpöjärjestelmän rakentamiseksi Kakskertatalon energiaratkaisuksi tulee toteutumaan. Hanke toteutetaan vuoden 2021 aikana. Muina hankkeina Hirvensalo-Kakskerta -suuralueelle osoitetulla määrärahalla toteutetaan Merellinen puistoalue Hirvensaloon, Streetlibrary eli Katukirjasto ja Turun Taidehallin hanketyöryhmän Pop up -taidetyöpaja.

Satava-Kakskerran opaskartta

Sisarusten Sanna (Jokela) ja Hanna (Mujunen) aloitteesta ja ohjauksessa on valmisteltu saarten nähtävyyksiä ja merkittäviä kohteita sisältävä opaskartta. Kohteiden etsimisessä ovat avustaneet monet aktiiviset Satava-Kakskerran fb-sivuja käyttävät. Kartta löytyy netistä mm. Kakskertaseuran kotisivujen kautta.

Kakskertatalo

Vapparintie 118, Kakskerta

Ehostettu Kakskertatalo on valmis ottamaan vastaan vieraansa ympäri vuoden.

Kokoukset, myyjäiset, tapahtumat, perhejuhlat, ym.

Käytössä on sali (30 henkilöä), keittiö ja piha-alue. Hyvät pysäköintivalmiudet.

Hinnat: kertakäyttö 35 €
vuorokausi 60 €
kahvitarjoilu mahdollista saada erillistä korvausta vastaan

Varaukset ja tiedustelut:

Outi Kauppi

040 567 7946

kauppi@netti.fi

Piristystä arkeen lähikukkakaupasta!

0400 284882
voikukka@voikukkaflowershop.fi
www.voikukkaflowershop.fi
Stålarinkatu 33, 20810 Turku

Tervetuloa!

KUMPPANINA PARAS

PIPELIFE

WWW.PUHDASTULEVAISUUS.FI

Jätevesiasiat kerralla kuntoon!

Meiltä saat kaiken mitä järjestelmäsi tarvitset

- suunnittelu ja asennus
- lupa-asiat

Suodatuskasettipaketti

- helppo ja vaivaton maaperäkäsittelyjärjestelmä
- omakoti ja vapaa-ajan asumisen tarpeisiin
- mitoitettu 1-5 henkilölle
- CE -merkitty

Ota yhteyttä: Suomen Pihakaivo Oy | www.pihakaivo.fi
Juhani Rinne p. 0400 788 358 | juhani.rinne@pihakaivo.fi | Milka Ruuhonen p. 040 1729 444

Let's welcome a memorable

CHRISTMAS SEASON

UPEA JOULU ON SAAPUNUT
SISUSTUS- JA LAHJATAVARALIIKE
LIVING DEAUVILLEEN NAANTALIIN!

AVOINNA MA-PE 10-18 JA LA 10-15
JOULUKUUSSA SU 12-16

Living
Deauville
HENRIKINKATU 6, 21100 NAANTALI

TERVETULOA MYÖS VERKKOKAUPPAAMME
www.livingdeauville.fi

Kaikki hyvä on lähellä

K Market

DELI

K Market

MOIKOINEN

TERVETULOA ILOISEN PALVELUN RUOKAKAUPPAAN!

Meidät löydät myös
Facebookista >>> ja
Instagramilta >>> kora/kanteli

The background of the advertisement is a photograph of a red truck with a white canopy. The truck is parked in front of a large, multi-story stone building with several windows. The text is overlaid on the image.

**Kun tarvitset
viemärien ja kaivojen
huolto- ja avauspalvelua
ota yhteyttä!**

[www.IMUAUTO.FI](http://www.imuauto.fi)

**Kuljetusliike
Kallio K&H Ay**

puh. 02 2385 805

www.imuauto.fi

Kukkakioski

Anneli Karelius

02 236 0479

Hautausmaantie 21
Avoinna joka päivä 8-18

PIHATALKKARI

T;mi Ismo Kaskimäki
Suoritan Kakskerta / Satava – alueella
"pihatalkkari" – töitä.

Huom, talonmiespalvelumaksuista saa
tehdä kotitalousvähennyksen verotuksessa!

Esim. pihasiivoukset, nurmikon leikkuut,
polttopuut, pihakalusteiden huollot,
lumityöt, ikkunoiden pesut ja vaikka
asioilla käynnit!

Palveluksessanne
Ismo Kaskimäki
puh: 0400-520181

ismo.kaskimaki@gmail.com

Taksipalvelun saat edelleen
samasta numerosta!

Takuulla laadukasta työtä
Annamme työllemme ikuisen takuun!

- Vesikattoremontti
- Vesikattomaalaus
- Ulkoverhousremontti
- Ulkomaalaus
- Ikkuna- ja oviremontti

PEKKA AHO

Puh. 0400 898 909

www.kymppiremontit.fi

SISÄREMONTIT

P.0400 466700

SATAVARAKENNE OY

Husqvarna
MAKUTUOTOLOKKA

TARTU TARJOUKSIIN JA
TULE HYVILLE KAUPOILLE!

Husqvarna

Kampanja-
hintaa

399 €

(norm. 499 €)

Husqvarna 445 II moottorisaha

Helposti käynnistyvä ja hallittava tehopakkaus monipuoliseen työhön. Sylinteritilavuus 45.7 cm³. Teho 2.1 kW. Suositeltu terälevyn pituus, maks. 50 cm. Paino (ilman terävarustusta) 4.9 kg.

Tilaa meiltä Husqvarnan ajettava ruohonleikkuri tai robottiruohonleikkuri **ENNAKKOON EDULLISEMMIN!** Maksu ja toimitus keväällä.

Otamme myös vanhan koneen vaihdossa!

**TRAKTORI
KONE**

MYynti - HUOLTO - VARAOSAT
Orikedonkatu 9, Turku
ark. 8 - 16.30 - p. 020 7466 703
www.traktorikone.fi

IRT SÄHKÖASENNUS OY

PAIKALLINEN TOIMIJA
SÄHKÖASENNUKSET
AMMATTITÄIDOLLA

Teppo Ruusu 044 594 4606

Esa Taipale 0400 990 416

E-mail: posti@rt-sahkoasennus.fi

Rami Koivunen Palvelut Ky

Puh. 0400 527 930

Raustvuorentie 104, 20960 Turku

Mökki- ja laituriremontit | Purku- ja rakennustyöt
Terassi- ja pihatyöt | Puunkaadot

JOULUA KOHTI

K-SUPERMARKET HIRVENSALON KAUTTA

Helpota loppuvuoden pyhiä nettiostoksilla!

- Tilaa netistä
- Valitse noutoaika
- Nouda kaupalta
- Tuomme ostokset autollesi!

K-ruoka.fi/kauppa tai K-Ruoka -sovellus
Keräilymaksu plussakortilla 4,90.- ilman plussakorttia 6,90.-

**KOTIMATKASI
VARRELLA!**

*Juhla
kaikille aisteille*

KSupermarket
HIRVENSALO

Tavallista parempi Ruokakauppa

Vanha Kaksikerrantie 1, 20900 Turku
juha.kalliala@k-supermarket.fi
Palvelemme ma-la 7-22 ja su 9-22

TURUN SÄÄTÖLAITE- JA POLTINHUOLTO OY

- Öljylämmityslaitteistot
- Kiinteistöautomaatio
- LVI- työt

Arttu Tuomi 044-991 810

Juho Tuomi 040-125 2999

www.saatolaite.fi

KAKSKERRAN SEURAIN TALO Viihtyisä perhejuhlien pitopaikka

Tilaa 130 henkilölle Tiedustelut puh. 0503479918
Samppaantie 90, 20960 TURKU (Satavan saari)

2X - lehden toimitus

Julkaisija: Kakskertaseura ry

Päätoimittaja: Raimo Västinsalo

raimo.vastinsalo@gmail.com

044 337 7541

Toimitussihteeri: Jarkko Koskinen

jarkko.i.kos@gmail.com

0400 822 855

Taitto ja ulkoasu: Malla Avenius / Painola

Painopaikka: Painotalo Painola

T. Nieminen Oy

Ilmoitushinnat ja ilmoitusten koko (mm)

1/1 takakansi väri	300 €	148 x 168 + 3 mm leikkuuvarat
1/1 sisäsivu väri	250 €	148 x 210 + leikkuuvarat tai 138 x 199
1/1 sisäsivu musta	200 €	kuten yllä
1/2 sisäsivu väri	150 €	vaaka: 148 x 103 + leikkuuvarat tai 138 x 97 pysty: 72 x 210 + leikkuuvarat tai 68 x 199
1/2 sisäsivu musta	120 €	kuten yllä
1/4 sisäsivu väri	100 €	pysty: 68 x 97 tai vaaka: 138 x 46
1/4 sisäsivu musta	60 €	kuten yllä

Liity nyt jäseneksi

Seuran varsinaiseksi jäseneksi pääsee toimialueellamme joko vakinaisesti tai osan vuotta asuva tai työskentelevä henkilö tai muukin seuran tarkoituksiperät hyväksyvä henkilö, jonka seuran hallitus hyväksyy.

Samassa taloudessa voi olla vähintään yhden pääjäsenen lisäksi haluttu määrä sivujäseniä. Seuran jäsenkirjeet ja kokouskutsut sekä 2X-lehti postitetaan pääjäsenelle. Sivujäsenet ovat pääjäsenten tavoin seuran täysivaltaisina jäseninä oikeutettuja osallistumaan seuran toimintaan ja päätöksentekoon vuosikokouksessa ja toimielimissä. Tälle vuodelle vahvistetut jäsenmaksut ovat pääjäsenelle 20 € ja sivujäsenelle 4 €.

Kakskertaseuran kotisivut ovat osoitteessa www.kakskertaseura.fi. Sieltä löydät muun ohella seuran uutiset, tiedot tapahtumista, seuran säännöt sekä tiedot hallituksesta ja toimikunnista.

Seuran jäsenenä saat edullisen sähkösopimuksen Turku Energian kanssa. Saat myös Turun Pientalojen Keskusjärjestön (TPK) jäsenkortin, jolla sinulla on mahdollisuus saada alennusta TPK:n yhteistyökumppaneiden liikkeissä asioidessasi.

Ilmoita sähköpostiosoitteesi Kakskertaseuralle! Sähköpostilla lähetämme jäsenille tiedotteita. Jäsenrekisterin tietoja käytetään vain seuran jäsenpostitukseen ja sähköiseen tiedottamiseen, tietoja ei anneta ulkopuolisten käyttöön.

LIITYN JÄSENEKSI

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero ja -toimipaikka _____

Puhelinnumero _____

Sähköpostiosoite _____

Perheen lisäjäsenet _____

Asuinsaari _____

Toimita hakemus seuran puheenjohtajalle tai sihteerille, osoitteet ovat toisaalla tässä lehdessä, tai seuran sähköpostiosoitteeseen kakskertaseura@kakskertaseura.fi. Liittymislomakkeen voi täyttää myös seuran kotisivulla.

Kakskertaseura ry

Kakskertaseura ry c/o Raimo Västinsalo
Mäkivaarankuja 34 , 20960 Turku
kakskertaseura@kakskertaseura.fi
www.kakskertaseura.fi
Seuran tilinumero FI20 5711 2740 0121 04

Hallitus

Raimo Västinsalo, puheenjohtaja
Mäkivaarankuja 34, 20960 Turku
raimo.vastinsalo@gmail.com,
puh. 044 337 7541

Seppo Muurinen, varapuheenjohtaja
Monnoistentie 5, 20960 Turku
muurinens@gmail.com
puh. 258 7805, 0400 763 822

Jarkko Koskinen, sihteeri, rahastonhoitaja
Peltolantie 6 D 124, 20720 Turku
jarkko.i.kos@gmail.com
puh. 0400 822 855

Mika Eklund
mikae@live.fi

Piia Kramsu
piia.kramsu@jelpekon.fi
puh. 040 779 1069

Kaarin Kurri
kaarin.kurri@turku.fi
puh. 040 825 2730

Hanna Mujunen
hanna.mujunen@outlook.com

Juha Mäki
juhamaki@jussinpesu.fi
puh. 0400 521 103

Ritva Nummiora
ritva.nummiora@gmail.com

Marko Viljanen
marko.viljanen@tmfg.fi

Kuva: Pirjo Koskinen.

Kakskertaseuran myyntituotteet

Raimo Narjus:
KAKSKERTAA KIERTÄMÄSSÄ
Eilen ja tänään

ISBN 952-90-6669-4 Serioffset 1995, 240 sivua

Myyntipaikat:
Antikvaarinen Kirjakauppa Kvariaatti, Tapani Vinkala (seuran suoramyynti) Hämeenkatu 16, 20500 Turku
Turun Kansallinen Kirjakauppa, Linnankatu 16, 20100 Turku

ISÄNNÄNVIIRI Kakskerta -viirejä

iso viiri 50 x 450 cm 80 €
pieni viiri 40 x 350 cm 70 €

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kakskertaseuran tilaisuudet ja 50/50 Bistro & Puoti

VILLASUKAT

Kakskerran väreihin kudotut sukat, saatavana eri kokoja 20 €

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kakskertaseuran tilaisuudet ja tapahtumat

TAKKATIKKURASIA

Hinta: 4 €/rasia tai 10 €/3 rasiaa

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kakskertaseuran tilaisuudet ja 50/50 Bistro & Puoti

KAKSKERRAN VAAKUNA -tarrat

Hinta 3 €, tarran koko 10,5 x 9 cm

Myynti:

Piia Kramsu p. 040 779 1069 ja
Kakskertaseuran tilaisuudet ja 50/50 Bistro & Puoti

*Hyvää Joulua
ja
Terveellistä Uutta Vuotta
2021*

saarist
apteekki.fi

Hirvensalon
APTEEKKI

PITKÄPELLONKATU 2
puh.02 - 284 4666